

УДК 330.322

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА СПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ЯК СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ<http://orcid.org/0000-0002-5117-9990>**Псарьова Ірина Сергіївна**, к.т.н., доцент кафедри економіки підприємств ДВНЗ «ПДТУ»**Psareva Irina**, c.e.s., Associate Professor Faculty of economics of PSTU***Psareva I. Innovatively-ability investment as an enterprise activity element effective enterprises.***

The purpose of this article is to solve the scientific problem of mobilization and effective use of investment by stimulating investment activity, forming a clear investment strategy, identifying its priority areas. The relevance of the topic is determined by the importance of the investment policy in the company's activities, which has a significant impact on its position in the market. To achieve this goal, a study was conducted of the investment policy at the enterprise in modern conditions, and the main problems of attracting investments were considered, with the example of Ukrainian and Western companies. Economic studies show that the outflow of capital from the country has a negative impact on the economic state of the enterprise. Prospects for the successful development of the country's economy depend on the renewal of enterprises on a modern scientific and technological basis. There is a need to improve the quality of products, which will make it competitive not only in the domestic, but also in the external markets. Current trends in the development of the Ukrainian economy show that the purpose of attracting investment is very acute for enterprises. Increasing the risk of investment complicates the choice of the most accessible ways of financing, requires the implementation of effective protective measures. Nevertheless, foreign investors are not in a hurry to invest their investments in Ukrainian enterprises. This is primarily due to the unfavorable investment climate in the country.

Псарьова І. С. Інноваційно-інвестиційна спроможність підприємства як складова ефективної діяльності підприємств.

Метою даної статті є вирішення наукової проблеми мобілізації та ефективного використання інвестицій за рахунок стимулювання інвестиційної діяльності, формування чіткої стратегії інвестування, визначення її пріоритетних напрямків. Актуальність теми обумовлена важливістю інвестиційної політики в діяльності компанії, яка має суттєвий вплив на її позицію на ринку. Для досягнення зазначеної мети було проведено дослідження інвестиційної політики на підприємстві в сучасних умовах, розглянуті основні проблеми залучення інвестицій на прикладі українських і західних компаній. Економічні дослідження показують, що відтік капіталу з країни робить негативний вплив на економічний стан підприємства. Перспективи успішного розвитку економіки країни залежать від оновлення підприємств на сучасній науково-технологічній основі. Виникає необхідність у підвищенні якості продукції, що зроби́ть її конкурентоспроможною не тільки на внутрішньому, а й на зовнішньому ринках. Сучасні тенденції розвитку української економіки показують, що мета залучення інвестицій стоїть перед підприємствами дуже гостро. Збільшення ризиків інвестування ускладнює вибір найбільш доступних способів фінансування, вимагає реалізації ефективних захисних заходів. Утім, іноземні інвестори не поспішають вкладати свої інвестиції в українські підприємства. Це пов'язано в першу чергу з неблагополучним інвестиційним кліматом в країні.

Psareva I. S. Innovacionno-investicionnaya sposobnost' predpriyatiya kak sostavlyayushaya effektivnoy deyatelnosti predpriyatiy.

Целью данной статьи является решение научной проблемы мобилизации и эффективного использования инвестиций за счет стимулирования инвестиционной деятельности, формирования четкой стратегии инвестирования, определения ее приоритетных направлений. Актуальность темы обусловлена важностью инвестиционной политики в деятельности компании, которая оказывает существенное влияние на ее позицию на рынке. Для достижения указанной цели было проведено исследование инвестиционной политики на предприятии в современных условиях, рассмотрены основные проблемы привлечения инвестиций на примере украинских и западных компаний. Экономические исследования показывают, что отток капитала из страны оказывает негативное влияние на экономическое состояние предприятия. Перспективы успешного развития экономики страны зависят от обновления предприятий на современной научно-технологической основе. Возникает необходимость в повышении качества продукции, что сделает ее конкурентоспособной не только на внутреннем, но и на внешнем рынках. Современные тенденции развития украинской экономики показывают, что цель привлечения инвестиций стоит перед предприятиями очень остро. Увеличение рисков инвестирования усложняет выбор наиболее доступных способов финансирования, требует реализации эффективных защитных мер. Тем не менее зарубежные инвесторы не спешат вкладывать свои инвестиции в украинские предприятия. Это связано в первую очередь с неблагополучным инвестиционным климатом в стране.

Постановка проблеми. У сучасних умовах для здійснення ефективної діяльності організацій особливо актуальною є проблема мобілізації та ефективного використання інвестицій. Інвестиційна активність є складовою частиною ділової активності господарюючих суб'єктів, що включає також виробничу, інноваційну, ринкову, маркетингову та іншу активність. Стимулювання інвестиційної діяльності, вироблення чіткої стратегії інвестування, визначення її пріоритетних

напрямоків, мобілізація всіх джерел інвестицій є найважливішою умовою сталого та якісного розвитку підприємств.

Актуальність питання очевидна, так як існування і ефективна діяльність підприємства в сучасних умовах нереальна без добре налагодженого управління його капіталом, тобто основними видами фінансових коштів (інвестиційних ресурсів) в формі матеріальних і грошових коштів, різних видів фінансових інструментів. Капітал підприємства є, з одного боку, джерелом, а з іншого, результатом діяльності підприємства. Можна стверджувати, що саме процес інвестування задає фірмі ритм існування на період до початку реалізації нового інвестиційного проекту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз літератури і практики діяльності організацій дає підставу стверджувати, що фірма не може відмовитися від інвестування. Це суперечить її життєвому циклу і не дозволяє «утриматися на плаву» на тлі інших фірм-конкурентів. Чи правомірно говорити навіть про те, що відмова від інвестицій - це найстрашніший ризик, якому може піддати себе фірма. Він багато в чому рівносильний банкрутству підприємства.

Реалізація інвестиційного проекту дозволяє фірмі адаптуватися до макроекономічних реалій, до змін у зовнішньому середовищі, передбачаючи їх. Отже, інвестиції не можуть розглядатися як пасивний елемент економічної дії. Швидше, навпаки, вони - активний елемент, що дозволяє фірмі не тільки адаптуватися, а й адаптувати зовнішнє середовище. Інвестиційні рішення в силу цього повинні враховувати параметри не тільки внутрішнього середовища організації, а й зовнішнього.

Виділення невирішеної проблеми. Таким чином, актуальність теми обумовлена особливою важливістю інвестиційної політики в діяльності компанії, так як її результатом є нарощування або зміна продуктивного портфеля фірми, що безпосереднім чином впливає на її конкурентну позицію на ринку.

Мета статті. Виходячи з вищесказаного, можна сформулювати мету статті як дослідження інвестиційної політики на підприємстві в сучасних умовах, розгляд основних проблем залучення інвестицій на прикладі українських та західних компаній.

Виклад основного матеріалу. Сучасні умови господарювання в Україні вимагають активізації інноваційних та інвестиційних процесів, є основою забезпечення інноваційно-інвестиційної спроможності держави, регіонів, галузей, окремих підприємств. Коло питань даної проблематики охоплює напрямок поширення і конкретизації наукового понятійного апарату і викликає необхідність подальшого вдосконалення методичного інструментарію в межах предметної області. Проблематика інноваційно-інвестиційного розвитку та оцінки інноваційно-інвестиційного потенціалу розглянуті в роботах таких українських вчених, як С. М. Ілляшенко [1], А. Н. Ястремська [2], В. П. Соловйов [3], П. Перерва [4], Л. В. Соколова [5], П. П. Микитюк [6] та ін. Проблематика оцінки інноваційної спроможності розглядається в роботах [7, 8]. Метою даного дослідження є декомпозиція інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства та введення в науковий понятійний оборот понять «інноваційно-інвестиційна спроможність підприємства» (І-ІСП), «інноваційність підприємства», «інвестоспроможність підприємства». У структурі поняття «інноваційно-інвестиційна спроможність підприємства» виділяється дві складові, які взаємодоповнюють одна одну - інноваційна здатність і інвестиційна можливість. Інноваційний процес, створення і трансфер технологій, використання нововведень у виробництві вимагають значних вкладень фінансових ресурсів, інвестицій. У свою чергу, інвестиційна спроможність характеризує здатність забезпечити інтенсивний економічний розвиток підприємства, в тому числі за умови залучення і використання інноваційного потенціалу. Це викликає необхідність інтеграційного підходу до інноваційної і інвестиційної діяльності. Симбіоз проаналізованих дефініцій базових понять, які формують понятійний апарат за обраним напрямом дослідження, дозволив отримати логічно-структуроване визначення поняття "інноваційно-інвестиційна спроможність підприємства", під якою пропонується розуміти здатність і можливість задіяти потенціал для здійснення і підвищення активності інноваційно-інвестиційної діяльності; забезпечити сприйняття персоналом організації інноваційно-інвестиційних заходів, спрямованих на підвищення рівня інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства з метою забезпечення його сталого розвитку в умовах флуктуації факторів нестабільного, мінливого, невизначеного зовнішнього середовища.

Інноваційно-інвестиційну спроможність підприємства пропонується розглядати як потенційну або реалізовану здатність агрегувати і задіяти сукупність організаційних, технічних, фінансових, матеріальних, трудових, інформаційних, юридично-правових, комунікаційних можливостей, які дозволяють на будь-якому суспільно-політичному рівні виконувати функції і

вирішувати завдання, спрямовані на досягнення поставлених цілей розвитку протягом певного періоду часу при здійсненні інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства. Інноваційно-інвестиційна спроможність підприємства включає дві складові: інноваційну та інвестиційну.

Під інвестиційною складовою пропонується розуміти здатність задіяти інвестиційний потенціал з метою підвищення інвестиційної привабливості та інвестиційної активності підприємства, створювати потенційні можливості фінансового забезпечення інноваційних процесів, здійснювати фінансові та / або реальні інвестиції.

Інвестоспроможність як інвестиційна складова інноваційно-інвестиційної спроможності характеризує здатність підприємства до оцінки реальних інвестиційних можливостей підприємства; активного маневрування інвестиційними ресурсами (оптимізації фінансових потоків по реалізації інвестиційних проектів і програм); забезпечення швидкої реакції нових інвестиційних можливостей, під впливом динамічних змін факторів зовнішнього середовища; забезпечення економічної безпеки та ефективності інвестицій. Поширення наукового понятійного апарату може бути основою подальшого вдосконалення методичного інструментарію оцінки складових інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства.

Одна з найважливіших характеристик фінансового стану підприємства - стабільність його діяльності у світлі довгострокової перспективи. Вона пов'язана із загальною фінансовою структурою підприємства, ступенем його залежності від кредиторів і інвесторів.

У реальних економічних умовах інвестиційні можливості мають властивість накопичуватися, поступово утворюючи інвестиційний потенціал. Формування інвестиційного потенціалу відбувається під впливом позитивних і негативних чинників.

У реальних економічних умовах в повній мірі представлені фактори обох груп. Формування інвестиційного потенціалу є закономірним явищем і залежить від того, яка з груп переважає. Реалізація потенціалу полягає в усуненні в рамках свого кола впливу негативних чинників, які заважають негайного втілення інвестиційних можливостей, з метою максимізації вартості компанії. Відповідно до їх співвідношення потенційні інвестори приймають рішення про доцільність інвестування, а підприємство вибирає інвестиційну стратегію.

Показником для попередньої оцінки накопиченого інвестиційного потенціалу виступає середня рентабельність інвестицій (PI) в країні або в галузі. Так, норма рентабельності інвестицій для західноєвропейських країн становить до 20%.

Для економіки України та інших східноєвропейських країн характерна рентабельність інвестицій на рівні від 35-40%, що пояснюється наявністю надлишкового інвестиційного потенціалу, який накопичується внаслідок відстрочки інвестицій в часі.

В економічних системах, де діють закони економічного розвитку, процес накопичення і реалізації інвестиційного потенціалу відбувається безперервно шляхом реінвестування прибутку в нові перспективні проекти, галузі або регіони. У країнах з ефективно функціонуючими ринковими механізмами накопичення інвестиційного потенціалу триває до певної межі. Далі відбувається процес реалізації інвестиційного потенціалу - тобто надходження інвестицій, їх використання та відповідно підвищення вартості об'єкта інвестування.

В нестационарних економіках, де не діють закони економічного розвитку, цей процес має дещо інший вигляд. Відсутність дієвих механізмів залучення інвестицій та подальшої реалізації потенціалу призводить до його надмірного накопичення в масштабах країни. Розглянемо докладніше основні причини збільшення накопичення капіталу. До них належать такі:

- несприятлива макроекономічна ситуація: гіперінфляція, відсутність належної нормативної бази, високий рівень корупції. Ці фактори ускладнюють або навіть роблять неможливим надходження інвестицій, незважаючи на значні інвестиційні можливості;

- контрагенти не усвідомлюють необхідність залучення інвестицій. Низький рівень кваліфікації керівництва, розвинений тіньовий сектор економіки впливає на відсутність припливу значних обсягів інвестицій. Така ситуація спостерігається на багатьох підприємствах державного сектора, де керівництво не стимулює до реалізації інвестиційних можливостей і не схильне до ризику;

- існують перешкоди неекономічного характеру: ембарго, заборона на інвестування в певний стратегічний сектор економіки;

- норма рентабельності інвестицій є невелика;

- ризик інвестування занадто високий у порівнянні з іншими варіантами.

Надмірне накопичення інвестиційного потенціалу спочатку призводить до підвищення можливої прибутковості інвестицій. Однак згодом накопичення нереалізованих своєчасно інвестиційних можливостей негативно впливає на підприємство.

Підприємство, яке здійснює інвестиційну діяльність, володіє різного роду перевагами: можливістю розвитку і розширення, а також отримання економічних ефектів в результаті вкладення коштів. Однак основним мотивом до інвестування, безперечно, є прибутковість капіталовкладень або здатність витрачених коштів приносити дохід.

Кожна фірма, що приділяє цьому особливу увагу, становить і розробляє власну інвестиційну політику, прописує доцільність ведення подібної діяльності, а також послідовність дій компанії щодо здійснення інвестицій.

Невід'ємним поняттям, що відбиває всю сутність складання даного документа, є інвестиційний проект, а його важливою частиною, в свою чергу, - бізнес-план. Так як саме на етапі бізнес-планування визначаються попередні результати реалізації проекту, точність і ретельність опрацювання такого кошторису стають питаннями першорядної важливості.

Очевидно, порядок написання бізнес-плану різноманітний і носить суто індивідуальний характер: кожне підприємство має право вибирати найбільш зручний для нього спосіб аналізу, розрахунку тих чи інших показників і коефіцієнтів. Хоча на сьогоднішній момент світова практика налічує безліч методик по економічній оцінці ефективності інвестицій, далеко не всі з них досконалі і не містять недоліків. Найчастіше, рекомендації не осягають аспектів, що цікавлять інвестора, або зачіпають лише деякі моменти актуальних проблем.

Зміст тієї чи іншої методики обумовлено природою її походження, тому доцільним було б розглянути передумови становлення зарубіжного і вітчизняного досвіду бізнес-планування.

Першою і найбільш істотною відмінністю є економічне становище країн в період інвестиційного розвитку. [1]

Якщо методи проектного аналізу за кордоном ґрунтувалися на ринкових відносинах, виникнення вітчизняних підходів стримувалося централізованою системою. Однак навіть з падінням залізної завіси наслідки тоталітаризму стримували процес вироблення нових методик і рекомендацій щодо оцінки ефективності капіталовкладень.

По-друге, в той час, як дух підприємництва майже повністю охопив західні країни, сприяючи розвитку бізнесу і змушуючи інвесторів орієнтуватися на проекти все більшого масштабу, вітчизняні інвестори з побоюванням підходили до цього питання, фінансуючи менш серйозні проекти.

Третя відмінність в тому, що ступінь використання комп'ютерних технологій і розуміння необхідності їх застосування в Україні та за кордоном не був і до сих пір не є однаковим. Використання техніки в розрахунках, а також створення спеціалізованих програм вже давно дозволяє західним фахівцям мінімізувати витрати і використовувати матеріальний і тимчасовий ресурси максимально ефективно.

На території України нереалізованою залишається значна частина можливостей, пов'язана, перш за все, з особливостями малого і середнього бізнесу. Проекти, успішно втілені в життя на заході, залишаються поза увагою вітчизняних інвесторів по ряду причин: нерозвиненість системи маркетингових досліджень, витратність здійснення проекту, наявність інфляційних очікувань, обтяженість документальної звітністю. Спираючись на цей факт, не можна недооцінювати потік іноземних інвестицій в країну, завдяки чому виникають нові сегменти ринку і з'являються робочі місця. Стало бути, правильно складений, прописаний згідно з міжнародними стандартами бізнес-план допоможе залучити не тільки вітчизняних, а й зарубіжних інвесторів, що, в свою чергу, створить умови для розвитку підприємництва і поліпшить економічні показники України.

Сучасні тенденції розвитку української економіки показують, що завдання залучення інвестицій стоїть перед підприємствами досить гостро. Зростання ризиків інвестування ускладнює вибір найбільш доступних і доцільних способів фінансування, визначає потребу у використанні різних схем, механізмів і вимагає реалізації ефективних захисних заходів.

Середній період віддачі грошових коштів від вкладеного капіталу в підприємства України, за деякими оцінками, становить від 5 до 8 років. Інвестиції здатні створити нові підприємства і додаткові робочі місця, дозволяють освоювати передові технології і оновлювати основний капітал, сприяють інтенсифікації виробництва, забезпечують вихід на ринок нових видів товарів і послуг. Це приносить користь, вигоду всім учасникам ринкових відносин, споживачам і виробникам, інвесторам і суспільству.

За оцінками фахівців, тимчасово вільні грошові кошти в інвесторів є, і на міжнародному фінансовому ринку, і всередині країни. Однак, вони не поспішають вкладати їх в українські підприємства. Одна з головних причин - в цілому не сприятливий інвестиційний клімат в Україні. Разом з тим, є й інші причини, що лежать в діяльності самих підприємств. Багато підприємств не готові ефективно використовувати інвестиції на ринкових умовах. Вони не здатні: подати належним чином підготовлені, всебічно опрацьовані інвестиційні проекти; ефективно розпорядитися коштами, забезпечивши привабливу для інвесторів норму прибутку на вкладений капітал; не здатні забезпечити «прозорість» інвестиційного процесу, його контрольованість з боку інвесторів.

Інвестиційний клімат - досить складна і комплексна категорія. Вона враховує проблеми в світовій економіці, які багаторазово підсилюють ризики різких коливань цін на сировину, поганий діловий клімат, недосконалу судову систему, масштабну корупцію; політичні ризики, включаючи вибори і зростання негативної активності населення, митні тарифи, реалізацію угод щодо спільного розподілу продукції, ринок землі та багато іншого. Інвестори досить ясно дають зрозуміти, що поки Україна не проведе необхідні зміни і перетворення з цих питань, великі інвестиції надходити не будуть.

Економічна природа інвестицій обумовлена закономірностями процесу розширеного відтворення і полягає у використанні частини додаткового суспільного продукту для збільшення кількості і якості всіх елементів системи продуктивних сил суспільства. Джерелом інвестицій є фонд накопичення, або частина національного доходу, що спрямовується на збільшення і розвиток факторів виробництва, і фонд відшкодування, що використовується для поновлення зношених засобів виробництва у вигляді амортизаційних відрахувань. Всі інвестиційні складові формують таким чином структуру коштів, яка безпосередньо впливає на ефективність інвестиційних процесів і темпи розширеного відтворення. Взаємозв'язок інвестицій, сукупного попиту, національного доходу, а також ринків товарів і грошей викладена в кейнсіанської економічної моделі сукупного попиту і національного доходу (IS-LM).

Однак, відомі теоретичні моделі інвестицій суперечливо реалізуються в сучасній економічній дійсності нашої країни. Аналіз макроекономічних показників інвестиційної діяльності в Україні за останні роки показує про багату кількість невирішених проблем у цій сфері. Валове нагромадження в країні з 2010 по 2016 рік у абсолютних показниках зменшилася, також скоротилася питома вага довгострокових фінансових вкладень в загальному обсязі фінансових вкладень.

Висновки. Таким чином, економічні дослідження показують, що відтік капіталу з країни негативно впливає на економічний стан підприємств і в кінцевому рахунку на добробут громадян. Перспективи успішного розвитку економіки країни багато в чому залежать від модернізації, оновлення підприємств на сучасній науково-технологічній, інноваційній основі. Це необхідно, щоб підвищити якість продукції, зробити її конкурентоспроможною, і в кінцевому рахунку підняти рівень доходів і життя населення, наблизити його до рівня добробуту розвинених країн. Вирішення цих питань залежить від прямих інвестицій, спрямованих в конкретні підприємства, певні галузі економіки. При цьому якщо ситуація не зміниться на краще, то в подальшому при наявності платоспроможного попиту певної категорії вітчизняних споживачів, попит буде задоволений за рахунок імпортних виробників, і це буде можливо тільки в тому випадку, якщо платіжний баланс країни буде позитивним. У разі негативного його значення, потік імпортних товарів в країну буде постійно знижуватися, а так як вітчизняні виробники не зможуть «відповісти» збільшенням випуску продукції, виникне істотний дефіцит основної маси товарів.

Список використаних джерел:

1. Проблеми і перспективи ринково-орієнтованого управління інноваційним розвитком : монографія / за ред. д.е.н., професора С.М. Лляшенко. – Суми : ТОВ "Друкарський дім "Папірус", 2011. – 644 с.
2. Ястремська О.М. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства / О.М. Ястремська. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2010. – 392 с.
3. Соловьев В.П. Инновационная деятельность как системный процесс в конкурентной экономике (Синергетические эффекты инноваций) / В.П. Соловьев. – Киев : Фенікс, 2004. – 560 с.
4. Перерва П.Г. Трансфер технологий : монографія / П.Г. Перерва, Д. Коциски, Д. Сакай, М. Верешне Шомоши. –Х. : Віровець А.П. "Апостроф", 2012. – 668 с.
5. Соколова Л.В. Моделирование выбора инвестиционно-привлекательного промышленного объекта / Л.В. Соколова, Т.М. Герман // Економіка : проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць. Випуск 249. – В 5 т. – Т. 5. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2009. – С. 1312- 1316.
6. Микитюк П.П. Аналіз інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств : монографія / П.П. Микитюк. – Тернопіль :

Тернограф, Тернопільський національний економічний університет, 2009. – 304 с.

7. Лабунська С.В. Проблеми оцінки інноваційної спроможності в системі економічної безпеки підприємства / С.В. Лабунська // Сучасні проблеми економіки і менеджменту : тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції, Львів, 10–12 листопада 2011 року, присвяченої 45-річчю Інституту економіки і менеджменту та 20-річчю Інституту післядипломної освіти Національного університету "Львівська політехніка" / Національний університет "Львівська політехніка". – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2011. – С. 232–233. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/handle/ntb/16281>.

8. Смолінська Н.В. Методичні підходи до оцінювання рівня інноваційної спроможності підприємства / Н.В. Смолінська // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – № 4. – С. 215–221. – Режим доступу : <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/>.

References (BSI):

1. *Problemy i perspektyvy rynkovo-oriyentovanoho upravlinnya innovatsiynym rozvytkom [Problems and prospects of market-oriented management innovation development]: monohrafiya / za red. d.e.n., profesora S.M. Illyashenko. – Sumy : TOV "drukarsky dim "papyrus", 2011. – 644 s. [in Ukrainian].*

2. *Yastremska O.M. Stratehichne upravlinnya innovatsiynym rozvytkom pidpryyemstva [Strategic management of innovative development company]/ O.M. Yastremska. – KH. : VD "INZHEK", 2010. – 392 s. [in Ukrainian]*

3. *Solovev V.P. Ynnovatsyonnaya deyatelnost kak systemnyy protsess v konkurentnoy ekonomyke (Synerhetycheskye éffekty ynnovatsyy) [Ynnovatsyonnaya Activities sistemny konkurentnoy process in the economy (Synerhetycheskye éffekty ynnovatsyy)]/ V.P. Solovev. – Kyev : Feniks, 2004. – 560 s. [in Ukrainian]*

4. *Pererva P.H. Transfer tekhnolohyy : monohrafiya [Technology Transfer]/ P.H. Pererva, D. Kotsysky, D. Sakay, M. Vereshne Shomoshy. –KH. : Virovets A.P. "Apostrof", 2012. – 668 s. [in Ukrainian]*

5. *Sokolova L.V. Modelyuvannya vyboru investytsiyno-pryvablyvoho promysloвого obyektu [Modeling selecting investment-attractive industrial location]/ L.V. Sokolova, T.M. Herman // Ekonomika : problemy teorii ta praktyky: Zbirnyk naukovykh prats. Vypusk 249. – V 5 t. – T. 5. – Dnipropetrovsk : DNU, 2009. – S. 1312- 1316. [in Ukrainian]*

6. *Mykytyuk P.P. Analiz investytsiyno-innovatsiynoyi diyalnosti pidpryyemstv : monohrafiya [Analiz investytsiyno-innovatsiynoyi diyalnosti enterprise]/ P.P. Mykytyuk. – Ternopil : Ternohraf, Ternopilckyy natsionalnyy ekonomichnyy univetsytet, 2009. – 304 s. [in Ukrainian]*

7. *Labunska S.V. Problemy otsinky innovatsiynoyi spromozhnosti v systemi ekonomichnoyi bezpeky pidpryyemstva [Problems innovation capability evaluation system of economic security]/ S.V. Labunska // Suchasni problemy ekonomiky i menedzhmentu : tezy dopovidey mizhnarodnoyi nauково-praktychnoyi konferentsiyi, Lviv, 10–12 lystopada 2011 roku, prysvyachenoyi 45-richchyu Instytutu ekonomiky i menedzhmentu ta 20-richchyu Instytutu pislyadyplomnoyi osvity Natsionalnoho univetsytetu "Lvivska politekhnika" / Natsionalnyy univetsytet "Lvivska politekhnika". – Lviv : Vydavnytstvo Lvivskoyi politekhniki, 2011. – S. 232–233. – Rezhym dostupu: <http://ena.lp.edu.ua:8080/handle/ntb/16281>. [in Ukrainian]*

8. *Smolynska N.V. Metodychni pidkhody do otsinyuvannya rivnya innovatsiynoyi spromozhnosti pidpryyemstva [Methodological approaches to evaluation of innovation capability of enterprise]/ N.V. Smolynska // Marketynh i menedzhment innovatsiy. – 2011. – № 4. – S. 215–221. – Rezhym dostupu : <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/>. [in Ukrainian]*

Ключові слова: інвестиційні ресурси, інвестоспроможність, інвестиційний проект, інноваційний процес, рентабельність інвестицій.

Ключевые слова: инвестиционные ресурсы, инвестоспособность, инвестиционный проект, инновационный процесс, рентабельность инвестиций.

Keywords: investment resources, investment capacity, investment project, innovation process, return on investment.